

GYŰJTŐ: KNÉZT ÁRMIN
GYŰJTÉS IDEJE: 1982.

TART.: SILVAASALÁS 1982-ten TAPSONYBAN

2 lap

FÖLDRAJZI MUTATÓ: TAPSONY

STAKMUTATÓ: XII. 6.

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRONÁS

ÁTVEZETVE A NA-37/83 -as TÉTELE ALÓL.

Szilvaaszalás 1982-ben Tapsonyban
=====

Adatközlő Savanyu Sándor, Tapsony, Petőfi u.82.gépkocsivezető, helyi szegényparaszti származásu

A szilvaaszalást ő végezte e jelzett évhen feleségével együtt. Három tüzelőterü 12 cserényes u.n.boszniai kemencében.

"Tapsonyban ezt a fajta szilvaaszalást egy boltos Preilinger Károly csinálta először 1936-37-ben és Budapestre adta el a Nagyvásártelepre szállították el. Kereskedők jöttek le, megrendelték és elszállították. 1939-ben a gazdák közül id Savanyu Sándor szintén épített prospektus alapján ilyen kemencét a Szent István utcában. Volt egy katalógus, önrőből készítette el, állami segílyt kapott. Két kemencés volt és 8 cserényes. Akkor 3 fillér volt egy kiló szilva 60 fillér az aszalt szilva. Ma négy forint a szilva, 35 -ért veszi a Zöldért és 50-60 Ft-ért adják.

Egy cserényre 35 kg szilva fért rá, a cserény 95 cm széles és 180 hosszú. Öregebb szilvából kevesebb ment rá. Itt csak a magvaváló besztercei szilvából aszaltunk. 25-30 % lett az aszalvány. Külön műszer volt, amivel kimutatták a vizeztartalmát. Ugyanilyen aszaló volt itt a községben 7 vagy 8 is. A környéken nem tudok róla, csak 1963-64-ből, amikor Böhönyén is volt. Itt napszámosokkal csináltatták és nem volt nyereséges. Végül elégett.

1948-ban édesapám három kemencésre bővítette ki és 5-5 fiókosra, de nem nyert a több "rekeszezetel", mert amennyivel több ment bele, annyival tovább tartott az aszalás, s nem is lehetett rálátni.

Vittünk 1950-ben Nagykanizsára is, 1958-ban Japánba vitték. Minden kemencelük között volt ajtó, ha valami baj volt, be lehessen menni, ha valami baj van. Felül nem lehetett bemenni.

Az én kemencém 1958-ban épült téglából. Édesapáménak egy része téglából volt, azt mindjék az jobban tartja a meleget. A kemence kisméretű téglából készült. A vályogra mondták, hogy az jobban tartja a meleget. A samott ha vizüveggel kezelik tovább tartana. A téglá polyvás agyaggal van élére téve, deszkából készített formát, beleengedte, a deszkát aztán kiemelte, közöttte a polyvás sár kiégett.

Egy szezonban reális három hetet számolni, 25 q aszalt lesz, naponta 6 q-t tesznek be nyersen.

Idén 20-21 óra kellett, hogy lemenjen egy menet, volt, hogy 16-18 óra alatt. Ez a szilva vizeztartalmától függ.

1981-ben 22 q-t nyertek.

A lakóháza padlása la van deszkázva, lesározva, ott tárolja az aszalékot. Egy hónap múlva kicukrosodik

4 q szilvához 1 ürméter fa kell . Korábban 25 Ft-ért vette át a Zöldért, 1981-ben már 35-ért Kaposváron

"Szép árut csak igazán szép szilvából lehet csinálni

Sokfelé van szilva itt, de inkább pálinkát főznek belőle. Most Iharosbényéből hoztam a Tsz-től 2 Ft-ért vette 3 Ft-ért adta, a helyi lakosságtól 10 q-t saját 7 q."

A cserény készítése: kizárólag ág nélküli fenyőfarészből a törzséből készült, a lécnak 10x13 cm-esnek kell lennie, köze 9 mm. Három kimenetjébe 12 cserény fér, de két garnitúra van, hogy míg egyik benn van, a másikba rendezik az anyagot.

Egyébként Tapsonyban van itt pálinkafőző, a böhönvei szövetkezethez tartozik.

Knézy Judit